

STÝ A ČTVRTÝ ROZDIEL
 PRAVÍ JASNÉJIE O ZEMI INDIŠKÉ,
 O CESTĚ Z PERSIE DO INDIE,
 O PAPÚŠCIECH KNĚZE JOHANA,
 5 O INDIŠKÉ VIEŘE,
 O VELIKOSTI VOJSKA JEHO,
 O POKOŘE JEHO

Indie jest velmi veliká země, široká a dlúhá, a jest nevýmluvně mnoho zemí v ní. A králi babylonští a Xerses, 10 král perský, a Alexander Veliký a Římené, ti jsú učinili lidem cestu do nie bezpečnu skrze Persí, a také králi franští i Ojér z Denmarku, Janovští a Benátští a veliký kán. Skrze Persí jdúc přijdú do jednoho města, ješto slove Hermes od velikého mudrce, o němž dřeve praveno, neb jest on dřeve 15 to město založil. A odtad po jedné zátoce morské plynú do jednoho města, jež slove Gebach, v němžto nalezneš vše-liké kupecstvie. A tu nalezneš ty utěšené ptáky, jenž slovú sitici, točíš papúškové. A majíš řeč člověčí pro stranu, kteréž je naučie. A ten pták chráníš velmi peřie svého. 20 A jestiš veškeren zelen kromě nosu a noh; ty jsú červené. A máš dluhý ocas. A máš tenký průzek červený okolo hrdla. A jestiš dluhý a úzký, nemnoho větší špačka.
 Ta Perská země v uokolí nenieť plodna ani bohata na obilí a ovoci, jako na bobu, hrachu, pšenici a jiných věcí, 25 ale bohata na rýži, na strdi a mléce. A jedieť tam mnoho ovoce a mléčných věcí a oleje viece nežli jiných věcí. A když přijdú před tu zemi, naleznú zemi rovnú a bez-pečnú až do Indie, země kněze Johanovy. A ten má pod sebú dobře dvě stě a sedmdesáte království a králův tak 30 velikých, že z nich každý jiného krále pod sebú má. A sedm králův mocných ústavně dvoříe králi Johanovi za jeden měsiec, každý s velikú čeledí, jako který král zdejší s svými vévodami, kniežaty, markrabiami a pány. A když měsiec mine, tehda jiných sedm přijede, a tito odjedú; a tak 35 ústavně třiedie se. Pak césař Johan má svuoj dvór ústavně

v té zemi Penthexore, jakožto veliký kán v Kataj. A máš vždycky dvě ženě: toho velikého kána dceru jednu, a druhú perského césaře. A bydlíš obecně v jednom městě, ješto slove Suse. A máš ústavně při sobě dvanácte biskupov, jichžto každý velikým a mocným pánum jest. A on i ti jeho 40 biskupie a mnoho jeho zemí jsú dobrí křesťané. A věřieš v svatú Trojici, kakžkoli některých článkóviery nedříže, kteréž my držíme. A majíš jednoho patriarchu, jako my zde papeže, jehož jsú poslušni. A když kněz Johan chce k bojijeti, jakož někdy válel s velikým kánem, tehda nenesú 45 před ním ani koruhvě ani praporce, ale nesúš třinácte křížov před ním, kteřížto velicí a dluzí jsú a drazí a čistě drahým kamením ozdobeni a zlatem obloženi; a nesúš každý kříž na voze, a tak jest každý vztopořen, že vojsko převeliké muož jeti a jej opatriti. A příslušieš k každému 50 kříži deset tisícov rytieřov a sto tisícov pěších branných lidí a pak lidu obecného jezdenného bez čísla. A když sice kromě vojny kam jede, tehda před ním nesú jeden kříž dřevěný. A to on činí z nábožné pokory. A ústavně nesú 55 před ním zlatú mísu plnú popela a prsti na znamenie, že jest z prsti a z popelu pošel a že u prst a u popel se má obrátili.

STÝ A PÁTÝ ROZDIEL
 PRAVÍ O KRÁSE A DRAHOSTI
 PALÁCE CÉSAŘE INDIŠKÉHO,
 O KORUNĚ JEHO,
 O DRAHÉM KAMENÍ,
 5 O POKOLENÍ CÉSAŘE INDIŠKÉHO,
 A O DKUD PŘIŠLO,
 ŽE TOMU CÉSAŘI JOHAN DĚJÍ ETC.

Palác nebo duom nebo sien césaře indiského jest tak drahý, že jest nepodobno k vieře o něm praviti. A nad tiem 10 domem stojíta dvě makovici, a to jsta karbunkuly nebo dva

řeňátky, kteřížto tak veliký blesk vydávají a také světlo, že téměř v noci vešken ten kraj osvěcují. Jeho koruna, v nížto on svůj pořad vede, ta jest předraha. Já sem jeho nemohl
15 právě opatřiti bohatstvie, jenž v jeho komoře leželo, jakož sem opatřil v komoře kána velikého; avšak viem, že má více drahého kamenie nežli kán. Neb v některých krajech v jeho zemi jsú potoci, ješto z ráje tekú, v nichžto plno jest drahého kamenie; a jsú tak jasni také nepočištění,
20 jako v těchto zemiech počištění, neb je ta voda počiščuje a slunce přirozené samo od sebe. Také má v své zemi zlaté hory, nebo v těch horách myši a syslové zlato z prsti vyhrobují, že netřeba tolik práce naložiti na dobývanie zlata jako zde; leč na některých miestech zvieřata a žížaly jedovaté
25 strahují takého zbožie, ale ty přemáhají rozličnú chytrostí. Protož kněz Johan tady jest bohatější nežli veliký kán. Ale z Kataje i do Kataje přicházíce více rozličného kupceství.

Mají také za to, že kněz Johan jest z pokolenie Ojéřova
30 z Denmarku, jako králi z pokolenie Velikého Karla. Neb kdyžto počítáchu od narozenie Syna božieho osm set let a šestnácte let, tehda Ojieř byl vtáhl do těch zemí a dobyl jich, točíšťo Kataje a Indie a těch všech zemí. A cožkoli dobyl, to vše rozdal mezi své přirozené přátele, jenž biechu
35 s ním přitáhli, a ti i jich budúci drželi jsú ta královstvie až do dnešnieho dne. A mezi jinými jeho přátele bieše jeden Johan řečený, krále Gebolda z Frizenské země; ten ústavně válel. A byl velmi nábožný, řékaje hodiny a rúcho nose jako kněz. A protož jím jiní klamajíce nazvachu jeho kněžem, že nábožný bieše. Ale ten klam obrátil se jemu potom u pravdu. Neb když tak statečně a mудře své věci činieš, Ojieř to vida i poruči jemu ty země indiské i Pentexore, a sám jede pryč; a Johanovi to panstvie osta. A že se měl pořádně v svém césařství, že všecka obec jeho milovala
40 jakožto otce, protož pro pamět jeho dobrodienie každému svému césaři kněz Jan převzdievají i po dnešní den žádajíce, aby každý tak dobrý byl, jakožto ten první, pamatuje, že má též jméno etc.

STÝ A ŠESTÝ ROZDIEL
PRAVÍ O OBRÁCENÍ ZEMĚ IN DISKÉ
NA VIERU KŘESŤANSKÚ,
O TŘECH SVATÝCH KRÁLÍCH,
O POŘÁDU SVATÉHO TOMÁŠE,
KTERÝŽ UČINIL V TÉ ZEMI,
O LIDECH S TVÁŘMI PSÍMI,
O JICH PATRIARŠE, O JICHABECEDĚ

Když Bóh rozeslal své apoštoly po všem světě, dostala se země Indiská svatému Tomášovi. Jižto kázaním i divy 10 když obrátil na vieru křesťanskú, pokřstil svaté Tři krále a posvětil je na kněžstvie, neb jsú žen neměli a nikdy tělesně poznali až do své smrti; neb jsú ti první z pohan byli, ješto jsú Bohu čistotu zaslíbili a vieru pravú poznali. Pak svatý Tomáš v těch ve všech zemiech indiských zjednal jest kněží 15 a biskupy, uče je pořadu kněžskému, a da těm Třem královám, biskupom i kněžím dědiny i lidi a úroky k jich potřebě. A chrámy modlové posvětil jest Bohu ke cti a k chvále a zruší modly a smeta je. A protož by tu svatý Tomáš od pohanských kněží zahuben. 20

V té zemi jsú lidé, ješto mají psie tváři, ale nesrstnaté. A jest také jiných potvor lidských mnoho tudiež i jiných divných věcí. Ale toho nechajme ležeti a děme dále.

A když všecky svrchu psané věci biechu skonány, tehda ti Tři králi, svolavše všecky biskupy, kteréž byl svatý Tomáš zjednal, a k tomu všecka okolnie kniežata i pány, a tu se konečně uradichu, aby jednoho mezi sebú zvolili, ješto by jich všech otec a zprávce byl v duchovenství, a ten aby slül Tomáš i každý jeho budúci po svatém Tomáši apoštolu, a toho aby v dobrém všickni poslúchali; a když 30 by ten umrel, aby jiný volen byl patriarchú a všecka kniežata aby jemu pravý desátek dávala. A v ty časy přijde jeden poctivý muž, jenž slovieše Jacobus Antiocenský, kterýžto bieše následovníkem svatého Tomáše; toho zvoli-

⁸⁵ chu za patriarchu a nazýváchu jeho Tomášem. Po němž všichni patriarchy Tomáši slovú. A tak ti lidé v Indí jsú tomu Tomášovi poddáni, jako my v těchto zemiech papežovi. V Indí jest zvláštne řeč i abeceda; protož jsem ji tuto abecedu popsal tiemto rádem.

STÝ A SEDMÝ ROZDIEL
PRAVÍ O MOŘI PIESKEM PŘIKRYTÉM,
O POTOCE, JENŽ JEST PLN
DRAHÉHO KAMENIE,
⁵ O STROMIECH PŘEDIVNÝCH,
O LIDECH ROTHATÝCH,
ORÁJI DVORNÉM

V kněze Johana zemiech jest mnoho divných věcí a obyčejov i lidí i zvieřat. Jest v jednom kraji jeho země moře plovúcím ústavně pieskem přikryté. A toho piesku jest tak mnoho, že ižádný nemôž zvěděti, jest-li která vuoda pod ním, anebo má-li dno, čili nic, neb ižádný přes to moře nemuož přejít ani na lodí ani kterú chytrostí; neb což na ně přijde, to vše potone. A jestiť velmi široké, že ižádný ¹⁰ nevie, pokud sahá, anebo kde jest druhý břeh.

Pak od toho moře dobře tři dni vzdáli na pústi jest hora veliká, z niežto teče potok, v němžto drahé kamenie roste mnoho rozličného. A s uoné strany toho potoka jest veliká a široká roveň. Z niežto, když slunce vycházé, vy ²⁰ chodie stromové, a vždy jich přibývá až do polodne, a po polodni opět zase vstupují v zemi poznenáhla; a když slunce zajde, tehda všickni vstúpie v zemi, že jich neviděti, ani miesta muož poznati, kde jsú stáli. A to se děje na všaký den. A ti stromové nesú ovoce, ale nesmie jich ižádný ²⁵ učesnúti, neb pravie, že jsú od kúzla, ale ne od přirozenie; a ktož by chtěl učesnúti, inhed jej cos udáví.

Také na pústi svrchuřečené jsú lidé divuocí, majíce rohy

na hlavách; a jsút chlupatí mezi očima a neumějí ižádné řeči, ale vyjít anebo kvície jako svině. Také v tom kraji jest těch ptákův mnoho, ješo slovú papúškové. S této strany ³⁰ Penthexore leží jeden ostrov, jenž slope Melchoante. Tu bieše jeden bohatý muž, a ten byl udělal sobě ráj, jímžto mnoho lidí zklamával, že jsú proto musili zemřieti; a protož ten muž i s tiem rájem by také upálen. A to se bylo dávno stalo přede mnú, neb sem já ty studnice viděl, jež ³⁵ jsú byly v tom ráji.

STÝ A OSMÝ ROZDIEL
PRAVÍ O TEMNÉM ÚDOLU,
O PŘEKAREDÉ TVÁŘI A O ZLATU
A O STŘEBRU TU NALEZENÉM,
O LIDECH ZMORDOVANÝCH

S oné strany toho ostrova Melchoante jest veliký div, kterýžto mním, že jest od kúzla nežli od přirozených příčin. Neb tu teče řeka rajská, jenž slope Phison. A nedaleko od ¹⁰ těch jest jedno údolé, jenž leží mezi dvěma horama; a jest dobré čtyř mil vzděli. A jedni jmennují to údolé zakúzlené údolé a druzí údolé temnosti neb temné, třetí nazývají dáblovou údolé, neb jest velmi nebezpečné; a slýchají i vídají v něm hřímanie i blýskanie a rozličné búřenie a ryky a kvielenie. A protož mnozí mnie, že by to byl vchod pekelný, střed toho údolé. Nebo málo tam dále stojí pod jednú temnú skalú člověče hlava po pleci. A to jest tak přehrozná hlava, jako kdy vídána. Neb nenie ižádný muž tak udatný, by se nemusil leknúti; nebo buble, hvízdě, pachtuje sebú a méní svój zrak v rozličné obvykle, že se dobře dáblu přirovnává. A tu jest zlata a střebra a drahého ²⁰ kamenie tak mnoho, že jest nelze vypraviti. A ta tvář vyřiujuje ohnivý plamen a smrdutý dým a vrtí se jako vzteklá a řeve a skřípí a ječí a tak má rozličné hrozné oblovánie, že nenie k vieře podobné o tom praviti. Neb když já s svými